- Maariv Uutisia Israelista ja maailmalta **Mielipiteet**

Hitaasti ja tutkan alla: Israelin läheisin ystävä Euroopassa ajautuu yhä kauemmas | Dr. Anat Hochberg-Marom

Italian levottomuuksien aalto asettaa Giorgia Malonen hallinnon koetukselle, ja mielenosoituksia on myös muissa Euroopan maissa. Taloudelliset vahingot, julkinen paine ja heikentyvät asenteet Israelia kohtaan herättävät huolta laajemmista vaikutuksista mantereelle.

Tohtori Anat Hochberg-Marom06:00 | 30.10.2026

”Rosvot, jotka hyödyntävät mielenosoituksia kylvääkseen kaaosta, hyökätäkseen turvallisuusjoukkojen kimppuun ja miehittääkseen kokonaisia kaupunkeja”, Italian pääministeri **Giorgi Maloni** kuvaili kaduilla väkivaltaa tekeviä. ”Oikeus protestoida on laillinen oikeus, mutta kaupunkiemme muuttaminen raunioiksi ei ole”, hän selvensi X-verkostossa (entinen Twitter) julkaistussa twiitissä.

Milanon mellakat , jotka alkoivat paikallisena mielenosoituksena, levisivät nopeasti kymmeniin kaupunkeihin ympäri maata – pääasiassa Roomaan, Torinoon, Bolognaan, Napoliin ja Firenzeen – ja tekevät selväksi, että Italia on eturintamassa lumipallossa, joka vieree halki koko Euroopan. Polttoainetta liekkeihin lisää se, että Rooman työntekijöiden keskusjärjestön ilmoitus yleislakosta 20. marraskuuta, lähellä 4. joulukuuta odotettuja vaaleja , lisää kasvaviin jännitteisiin räjähdysherkän poliittisen ulottuvuuden.

Georgia Maloney | Kuva: REUTERS/Vincenzo Livieri

Milanossa, maan talouden veturissa, vahinkojen arvioidaan jo olevan miljoonia euroja kauppojen ryöstelystä, kaupunki-infrastruktuurin sytyttämisestä tuleen ja kaupungin imagolle kansainvälisenä muoti- ja matkailupääkaupunkina aiheutuneista suorista vahingoista. Etelässä kaduilla tapahtuvien mellakoiden, kuorma-autonkuljettajien lakkojen ja saartojen yhdistelmä häiritsee toimitusketjuja, sulkee tehtaita ja pahentaa inflaatiota.

Samaan aikaan Lähi-idän sota toimii katalysaattorina ja "voiman kerrannaistekijänä": taloudellisella tasolla polttoaineiden ja energian hintojen nousu syventää ahdinkoa; ja poliittisella tasolla sota tarjoaa ideologisen ja retorisen viitekehyksen, joka yhdistää elinkustannukset, puolustusbudjettien kasvua koskevan vihan ja palestiinalaismyönteisyyden. Kaduilla tapahtuva väkivalta – johon sisältyi Israelin ja Yhdysvaltojen lippujen polttamista, Hamasiin liittyvää propagandaa Gazan taisteluja vastaan ja kehotuksia väkivaltaan maahanmuuttajia vastaan – syventää painetta julkiseen budjettiin. Se pelottaa ulkomaisia sijoittajia ja heikentää yhteiskunnallisen vakauden tunnetta.

Systeemisestä näkökulmasta katsottuna tämä ei ole ohimenevä jakso, vaan syvä legitimiteettikriisi eurooppalaisille hallituksille. Levottomuuksien edessä Maloneyn hallitus valitsee kovan linjan: se sijoittaa satoja sotilaita kaupunkeihin, antaa

hätätilamääräyksiä ja määrää ankaria rikosoikeudellisia seuraamuksia, jopa viisi vuotta vankeutta, sekä raskaita sakkoja.

Italialaiset sotilaat, arkisto (kuvassa olevilla henkilöillä ei ole yhteyttä artikkelissa sanottuun) | Kuva: REUTERS/Tony Gentile

Maloney lupasi myös tiukentaa vastausta poliiseihin ja yritysten omistajiin kohdistuviin hyökkäyksiin – tämä on jyrkässä ristiriidassa Ranskan epäröivän politiikan kanssa, jolla on ollut vaikeuksia hillitä anarkiaa ja siirtää hallintoa. Näistä toimenpiteistä voisi tulla malli oikeistolaisille ja keskusta-oikeistolaisille hallituksille kaikkialla mantereella, jotka etsivät oikeutusta julkisen valvonnan tiukentamiseen. Tämä pätee erityisesti sosiaalisen median nopeaan organisoitumiseen ja opiskelijoiden, yhteiskunnallisten aktivistien, palestiinalaismielisten järjestöjen, radikaalien vasemmistolaisten, uusfasististen ryhmien ja maahanmuuttajayhteisöjen ääriainesten väliseen epätavalliseen yhteyteen. Italiasta näyttää toistaiseksi tullut eurooppalainen koekenttä taistelussa hallinnollisesta vallasta ja kyvystä hillitä levottomuuksia ennen kuin niistä tulee alueellinen tsunami.

Vaikutukset kaikilla aloilla

Mellakoiden paheneminen, satamien ja liikenneinfrastruktuurin häiriöt sekä lainvalvontapolitiikkojen radikalisoituminen aiheuttavat laaja-alaisia taloudellisia ja turvallisuusvaikutuksia. Italialla – Euroopan unionin kolmanneksi suurimmalla

talousalueella, jonka BKT oli 2,55 biljoonaa dollaria vuonna 2025 – on euroalueen suurin julkinen velka: noin 3 biljoonaa euroa eli 137,1 % BKT:stä. Sisäiset shokit voivat syventää poliittista polarisaatiota, vahingoittaa kauppaa ja matkailua, järkyttää rahoitusmarkkinoita ja muuttaa kansallisen kriisin koko euroalueen kriisiksi.

Ranskassa ja Italiassa – blokin kahdessa vahvimmassa taloudessa Saksan jälkeen – pelot poliittisesta heikkenemisestä vahvistavat kotimaisen vakauden ja valuuttavakauden välistä yhteyttä. Mitä kauemmin levottomuudet jatkuvat ja yhdistyvät julkisen velan, inflaation tai energiakriisin taakkaan, sitä suurempi paine kohdistuu Euroopan keskuspankkiin.

Eurosetelit | Kuva: Reuters

Samaan aikaan sisäinen kuohunta vähentää Rooman liikkumavaraa ulko- ja turvallisuuspolitiikassa ja voi vahingoittaa sen kykyä täyttää sitoumuksensa Ukrainalle ja erityisesti Natolle – jopa sen jälkeen, kun puolustusmenojen tavoite, 2 % bruttokansantuotteesta vuonna 2025, on saavutettu ja kunnianhimoinen tavoite 3,5 % vuoteen 2035 mennessä. Tuloksena on sekä Euroopan unionin yhtenäisyyden että Naton kyvyn toimia yhtenäisenä rintamana maailmanlaajuisia uhkia, pääasiassa Venäjää, Kiinaa, Irania, energiakriisejä ja kyberhyökkäyksiä, vastaan mureneminen.

Mellakoiden kärjistyminen ja erityisesti radikaalien elementtien integroituminen mielenosoituksiin vaikuttaa suoraan Italian ulkopolitiikkaan Lähi-idässä. Esimerkiksi

radikaalit palestiinalaismieliset nuoret ja "anti-imperialistiset" ryhmät murtautuivat Colosseumiin Roomassa heiluttaen palestiinalaislippuja ja laulaen hallitusta vastaan. Heidän rinnallaan on mustiin pukeutuneita ja naamioituneita anarkisteja (Musta Blokki), jotka soluttautuvat mielenosoituksiin, sytyttävät omaisuutta tuleen ja heittävät kiviä ja Molotovin cocktaileja poliisivoimiin.

PEW-tutkimuksen mukaan noin 75 prosentilla italialaisista on kielteinen näkemys Israelista (verrattuna 66 prosenttiin vuonna 2025) – ääripää, joka asettaa Malonin hallituksen poliittiseen ansaan. Julkinen paine, erityisesti kaduilla käytettyjen sotilaallisten voimien taustalla, saattaa saada Rooman omaksumaan varovaisemman ja pidättyväisemmän diplomaattisen linjan Washingtonia ja Jerusalemia kohtaan samalla, kun se yrittää tasapainoilla Israelin kanssa jatkuvan yhteistyön ja Palestiinan valtion perustamisen tukemisen välillä. Tämä manööveri kaventaa Italian toimintamahdollisuuksia Iranin vastaisessa taistelussa ja heikentää sen asemaa strategisena toimijana Välimerellä, Punaisellamerellä, Persianlahdella ja Pohjois-Afrikassa.

Italian armeija | Kuva: Reuters

Testi koko Euroopalle

Israelin kannalta riski on selvä: kahdenvälisen kaupan volyymi Italian kanssa oli noin 5,2 miljardia dollaria vuonna 2025, mutta tämän vuoden huhtikuussa Rooma jäädytti

maiden välisen turvallisuusyhteistyösopimuksen – tämä toimenpide viestii Italian halukkuuden vähenemisestä tukea Israelin kantoja Euroopan unionissa jopa siihen pisteeseen asti, että se pelkää vähitellen menettävänsä tärkeän liittolaisen.

Toisaalta Maloneyn itsensäkin liikkumavara on rajallinen: liian kauas Jerusalemista muuttaminen herättää Washingtonissa tyytymättömyyttä, kun taas liian lähelle muuttaminen vahingoittaa hänen uskottavuuttaan arabimaiden, mukaan lukien Persianlahden valtioiden – Italian tärkeimpien kauppakumppaneiden (kuten Yhdistyneiden arabiemiirikuntien, joiden kanssa käydyn kaupan volyymi oli noin 9,2 miljardia dollaria vuonna 2024, ja Saudi-Arabian, jonka kanssa käydyn kaupan volyymi oli noin 7,2 miljardia dollaria) – silmissä.

Saudi-Arabia | Kuva: Alon Ben David

Levottomuuksien leviäminen Espanjassa, Portugalissa, Albaniassa ja erityisesti Ranskassa kärjistää kriisin ulottuvuuksia. Presidentti Emmanuel Macronin kyvyttömyys hillitä Pariisin kaduilla leviäviä levottomuuksia sekä hänen epäröivä politiikkansa kertovat syvästä hallinnollisesta heikkoudesta mantereen sydämessä. Ranskan vajoaessa anarkiaan, Italian keskushallinnon heikkous luo Venäjälle ja Kiinalle mahdollisuuden syventää vaikutusvaltaansa disinformaatiokampanjoiden, taloudellisen painostuksen ja strategiseen infrastruktuuriin tehtävien investointien avulla.

Tämä todellisuus vaikeuttaa Italian selviytymistä muuttoliikeriskeistä, terrorismin uhkista Sahelin alueella Afrikassa ja, kuten mainittiin, Ukrainan ja Itä-Euroopan maiden puolustamisen sekä Persianlahden energiareittien haasteista. Kaikki tämä heikentää sen geopoliittista asemaa luotettavana välittäjänä Washingtonin ja Brysselin välillä ja luo uuden halkeaman Euroopan turvallisuusarkkitehtuuriin.

Milanon, Pariisin, Madridin, Lissabonin ja Tiranan kaaos asettaa koko Euroopan eksistentiaalisen risteyksen eteen: Aikooko se jatkaa laiskaa käytöstään ja reagoida myöhään protestien aaltoihin, inflaatiopaineisiin ja geopoliittiseen ääriajatteluun – samalla heikentäen hallintoa, kuten Macronin avuttomuudessa näkyy – vai osaako se laatia lujan, määrätietoisen ja visionäärisen strategian, kuten Meloni yrittää hahmotella?

Mielenosoituksia Pariisissa | Kuva: Reuters

Italiasta on tullut keskeinen koetinkivi. Jos Malonin pakkotoimien ja diplomaattisten manöövereiden malli epäonnistuu, Euroopan tsunami ei pysähdy Roomassa – ja se voi pyyhkäistä mukanaan Naton yhteenkuuluvuuden, Euroopan unionin vakauden sekä koko lännen kestävyyden ja selviytymiskyvyn jatkuvasti kasvavien globaalien uhkien edessä. Euroopan hallitusten on saatava kaupunkitila takaisin hallintaansa muuttamatta poliisin sortoa keinoksi estää tilanteen lisäeskaloituminen. Tämä on klassinen hallintotapahaaste: oikeutetun protestin erottaminen väkivallasta,

välttämättömän pakkotoimenpiteen erottaminen sorrosta ja järjestyksen ylläpitäminen yleisen luottamuksen murentamisesta.

Todellisuudessa, jossa länsimaisen demokratian syvät puutteet ja jännitteet paljastuvat, kuten ne ilmenevät Italiassa, Eurooppa ei enää kohtaa ohimeneviä mellakoita – vaan suoraa selviytymiskoetta itse hallinnolleen.

Kirjoittaja on geopolitiikan, kansainvälisten kriisien ja globaalin terrorismin asiantuntija.